Giovanni Battista Pergolesi

Ġanni Camilleri

Giovanni Battista Pergolesi twieled f'Iesi fl-1710, fil-Provinċja ta' Ancona, li qabel kienet tagħmel parti mill-Istati tal-Papa. Kien magħruf bħala l-Pergolesi, għaliex kien ġej mill-familja mwielda u residenti f'Pergola, fil-Marche.

Pergolesi studja l-mużika f'Iesi taħt is-surmast Francesco Santini, qabel ma spiċċa f'Napli fl-1725. Hawn kompla l-istudju tal-mużika taħt Gaetano Greco u Francesco Feo u ma' surmastrijiet oħrajn.

Huwa għadda ħafna żmien minn ħajtu jaħdem ma' nies aristokratiċi bħal Colonna, Prinċep ta' Stigliano u d-Duka Marzio IV Maddaloni Carafa. Pergolesi kien wieħed mill-kompożituri tal-*opera buffa*. Waħda popolari kienet *La Serva Padrona* (1733). Xogħlijiet oħra ta' dan il-kompożitur barokk kienu wkoll l-ewwel opra tiegħu *La Conversione e morte di San Giacomo* (1731), *Lo frate 'nnamorato* (1732) b'test bil-lingwa Naplitana, *L'Olimpiade* (1735) u *Il Flaminio* (1735).

Pergolesi kiteb ukoll mużika sagra, bħal: *Messa in F* u żewġ kompożizzjonijiet tas-*Salve Regina*. Iżda l-aktar xogħol li għalih huwa magħruf Pergolesi, huwa l-*Stabat Mater,* komposta fl-1736, għas-sopran, alto u orkestra tal-kordi u *basso continuo*.

Dan ix-xogħol kien ġie kkummissjonat mill-Confraternità dei Cavalieri ta' San Luigi di Palazzo, biex jindaqq fil-Ġimgħa Mqaddsa ad unur tal-Madonna.

Ix-xogħol ta' Pergolesi ħa post ta' dak kompost minn Alessandro Scarlatti, disa' snin qabel għax kien diġà qed jitqies bħala antik. Baqa' popolari tul is-seklu tmintax. Johann Sebastian Bach u kompożituri oħra rranġawh fix-xogħlijiet tagħhom. J.S.Bach użah bħala bażi għall-kantata *Tilge, Hochster, meine Sunden,* (Root out my sins, Highest One).

Minbarra xogħlijiet sagri, Pergolesi kiteb numru sabiħ ta' mużika strumentali, bħas-*Sonata* u *Concerto* għall-vjolin. Xogħlijiet ta' dan il-kompożitur intużaw ukoll fit-Teatru taċ-Ċinema. Ix-xogħol popolari tiegħu, is-*Salve Regina*, intuża bħala *soundtrack* fil-film *Jesus de Montreal* (1989) u fil-film *Smilla's Sense of Snow* (1997).

Is-*Salve Regina* ntużat ukoll fil-film *Farinella* (1994), u l-aħħar parti tas-*Salve Regina,* fil-film *Amadeus* (1984) u fil-film *The Mirror* ta' Andrea Tarkovsky fl-1975. Id-direttur Paul Cox għamel użu wkoll minn dan ix-xogħol fil-film *Cactus* (1986) bħala *soundtrack* fil-film.

Gian Battista Pergolesi miet fis-16 ta' Marzu, 1736 fl-età żgħira ta' 26 sena f'Pozzuoli bil-marda qerrieda tat-tuberkulosi u ndifen l-għada fil-Monasteru Franġiskan.